

LAZA KOSTIĆ

PESME

Beograd, 2023

MESTO PROGOVORA

MEĐU ZVEZDAMA

(Vilovanka)

U po noći preveseljke,
sa netrenke terevenke,
zagrejan se digoh doma.
Na ulici nema sveta,
samo što po snegu šeta,
jedna moma.

Odelo joj snežno, belo,
na brežne joj palo grudi,
sneg od jeda čisto studi;
uzalud mu mesečina
svetlo čelo živo ljubi,
on škripuće beli zubi,
gledajući kako strukom,
kako belom, mekom rukom,
kako malom, lakom nogom,
a kamoli licem, okom,
ta ponoćna divna java
mesečinu nadasjava.

Kad sneg škripi zubma belim,
a da šta ću ja da velim,
u po noći preveseljke,
sa netrenke terevenke?
„Gospođice, dobro veče!“
Želja moja curi reče:

„Na toj zimi, lele meni,
tako lako odeveni!
Evo moje šube crne
da vas malo zaogrne!“
Dotaknuh se, zagrlih je,
manito mi srce bije,
u žestini i zanosu
već osećam bujnu kosu
što se po mom licu prosu,
mirisi mi obasuše
svak' zadisak željne duše.
Zagrli me, dah mi stesni;
al' očiju pogled njez'ni'
nagon uzda, zanos trezni;
iz njega mi misô sine:
„Majko“ – „Sine!“
odzovu se usta njena,
a iz belih iz ramena
ponikoše bela krila:
to je bila – moja vila.
Lepirica kao bela
kad bi sobom cvet ponela,
da ga visa spase velja
od zemljina od uvelja:
tako vila pone mene
u prostore vasseljene;
te nebesnom lik lepiru
leti s cvetom po svemiru,
po sveširu, po etiru.

Vasiona pukla pusta.
Već u meni duša susta,
a srce mi silno bije,
u glavu mi krvca lije,

al' mi vila lice mije
hladom svoga krila meka,
i još neka blaga reka,
neka struja izdaleka:
sveti miris pamtiveka.
Nada mnogom se zvezde roje,
namiguju zrakom bledom,
z gledaju se čudnim gledom,
jedna drugu pita redom:
„Otkud ovde ovo dvoje?“
Pa poznavši s bleđa lika
neznanoga poznanika,
opet jedna drugu pita:
da l' da prime iz dubina
hladne zemlje vrelog sina?
Il' to, možda, nisu zvezde?
To su, je li, one česte,
izniklice srca moga,
rascvetanog, širokoga?
A ti zraci nisu zraci,
granoviti to su traci,
što o njima mirno vise,
srca moga izniklice.
A oko te divne krune,
neokrunke, svetle, pune,
prozorna se rumen pruža –
to je, to je svetska ruža.
Svetska ružo, vasseljenko,
sirotanko, nezelenko,
samoranko, svetla senko,
a kamo ti tvog slavuja?
Uto neki zvuk zabruja.
Jel' oluja?
Il' bujica
ognjevitih repatica,

ti' nebesnih bludnih guja?
Ni oluja, ni bujica,
to je cvrkut rajskih tica –
il' je razleg od pesama,
iz najvišeg onog hrama,
nad zvezdama?
Po tihotnoj vaseljeni
razležu se zvuci njeni
smrtnom uvu nečuveni;
a u meni?
Kô tamjana plavi pramak
poletiv sa žrtvenika
u naručju zefirovu
kad se sretne na visina'
s vazdusima viši' sila,
te se stanu otimati,
navaljuju, revene se,
ko će da ga pre odnese,
da zvezdanu kadi nogu
njegovom i njenom Bogu –
Tako mene zvuci lome
u živome srcu mome,
iz nedara da ga nose,
jedni mame, drugi prose,
jedni prete, drugi tuže –
„Oj, davori, jadni sluše,
bela vilo, oj, davori,
otkud zvuci, zbori, zbori!“
Očima me vila kori:
„U tebe su oči, ruke,
zvezda ima zrake, zvuke;
ti su zvuci, mili družo,
od slavuja svetske ruže,
reč načelna svijju vera
prvi prozor nerazmera,

rajski krotnik divljeg zvera –
'armonija sfera.“
Tako zbore vilske oči,
a u meni svirka toči,
svirka lepa meni tepa:
„Skoči dole, skoči, skoči!
Da te nose naša krila
gde je vrelo svakog milja.
Da ti duša svirku pije,
svetlost da ti lice mije,
plamen da ti srce grije,
divotama žiće sladi,
a pobratim mesec mladi
da te hladi!
Ne daj se od vile smesti,
Veštica je, zle je svesti,
Bog bi znao kuda jezdi!“
Kao smeli morelovac
drevnih priča i vremena,
što je, vezan za katarku,
u bezumlju, slatku, žarku,
slušô pesme od sirena,
divnih, mamnih morskih žena –
tako mene zvuci vuku,
u stostrukom zbore guku.
Jedan veli: – 'Odi meni!
odvešću te svetloj seni,
zlatnoj zvezdi star-Omira!
– Mene šalje zrak Šekspira!
– Meni svira večna lira
Pindara, Anakreona –
– i Miliona – i Birona –
– Šiler – Geta i Tenjira –
Danta – Tasa –
– i Kalidasa –

Tako mene zvuci gone,
a za svakim reči zvone:
„Ne daj se od vile smesti,
veštica je, zle je svesti,
Bog bi znao kuda jezdi!“
Al' manuš bela krila,
progovori moja vila:
„Kuda jezdi? – Našoj zvezdi!“
Reč se ori po prostori,
po zvezdanom vedrom visu,
zvuci bili – pa i nisu.
U tišini, po visini
nosi vila dalje sina.
Okolo mene zvezde blede,
sve se većma gube, rede,
a vila mi prstom kaže
jednu malu svetlucaljku,
oku mome samrtnome
na dnu vidnog domašaja.
Zraka joj se mukom bori,
čas ugine, a čas gori,
čas tinjavog slika gara,
čas je buktac od požara,
čas je bleđa, modra, plava,
čas rumena, pa krvava.
– Bleđa zvezdo, jadna sele,
kakve su te sile smeđe,
te si tako jadna, tužna,
mučenica, Božja sužna,
kakav bol u tebi sjaje,
ko u tebi večnost traje,
ko se kajje?
Krvavo se zvezda smeši,
iz krvavog tog smejutka
neki šapat kô da jeca,

čini mi se da me kara,
da mi zvezda odgovara.
Al' ne čujem onog zvuka,
zvonke jeke, mamna guka,
što u svetlij' njenih druga:
glasi muka i pokaja,
šapat jada, suzni brizi,
neodoljnih uzdisaja,
brojanički, sveti nizi;
stare slave setna hvala,
a skoranjih sramnih zala
osvetnica – jeka od gusala.

Iza sna se teškog prenu'.
Mrak je. Gde sam? – Al' na tremu
muklim tutnjom odgovara
šetatica gluhog doba,
navila je kivna zloba,
te se nikad ne odmara:
– koračanje mog stražara.
Al' me ljuto boli glava.
Posle onih svetlih snova,
onih divnih vitezova,
onih slika, onih slava –
ova java!
Nemojte me pitat sade
da vam pričam stare jade,
stare jade, nove nade,
što ih naša zvezda znade;
već pođite do javora,
pobratima onog bora
što ga stuži i sasuši
neiskazom veljih muka
Kosovkina bela ruka,

te je njemu ruka mala
grdne jade zaveštala;
a kad guslar pod njim gudi,
iz javora jade budi,
iz tamnice jadi lete
da se braća jada sete,
da se sete, da ih svete!
Ja vam ne znam reći više
do što knjiga ova piše,
dok ne prođe ova java,
što mi sada dodijava,
te se mojih snova setim,
il' dok opet – ne poletim.

U peštanskoj tamnici, 1872.

1858-1862.

ILIJADA

A.

KUGA – SRDNJA

Srdnju pjevaj, boginjo devojko,
srdnju pjevaj Ahil-Pelejića,
tu krvnicu naroda ahajskog;
mnoge li im ta zadade jade,
mnoge vrle u ad vrže duše,
vrle duše dobrih junaka,
a njih same učini plijenom
gladnim psima i ticama svima;
sve se zbilo što je Divu milo
otkako se svađom rastadoše
Atrejević, vladar junacima,
Atrejević i Ahile divni.
Ja ko li je od višnjih bogova,
ja ko li je među njima dvjema
zavrgao zađevicu ljutu?
Letin sinak bješe to i Divov,
kivan bješe na cara ahajskog,
te mu boljcu baci među vojsku,
tešku boljcu, pomor među narod,
jer je care nagrdio ružno

njegovoga sveštenika Hrisa,
k brzim lađam' što dođe ahajskim
donoseći bogate otkupe
milu šćercu njima da otkupi;
u ruci mu palica od zlata,
na palici vije se oglavlje,
sveti v'jenac Fojba Apolona,
Apolona nadaleko str'jelca.
Sve Ahajce molio je Hriso,
a najviše oba Atrevića,
urednike narodu ahajskom:

„Atrevići i ostala vojsko
Ahajaca dokoljeničara,
vama vječni bogovi podali,
gospodari Olimpovih dvora,
grad Prijamov da vi razorite
i zdravi se doma povratite;
meni pako dragu dajte šćercu,
za nju, evo, otkupe uzmite,
poštujući sina boga Diva,
Apolona nadaleko str'jelca.“

Tad Ahajci pristadoše listom
sveštenika da štovati valja
i primiti otkupe mu sjajne;
ali to se ne sviđe u duši
Atreviću tom Agamemnonu,
grdno odbi Hrisa sveštenika,
žestoku mu riječ besjedio:

„Da te, starče, zatekô nijesam
da boraviš kraj šupljih brodova,
da boraviš il' da s' opet vratiš!
Zaista ti tada ne pomože
zlatni žezal ni bogovski v'jenac.
Ne dam ove ni za kakvo blago;
prije će je stari stići dani,

u Argosu u našem dvoru,
a daleko od svog zavičaja,
tkanje čući, mene milujući.
Već odlazi, nemoj da se ljutiš,
idi o'ma', da si čitav doma.“

Tako reče; poplaši se stari,
poplaši se, poslušaj riječi
Pa on ode mûkom niz igalo,
niz igalo mora valovita;
podaleko kad je odmaknuo,
stade molit stari svešteniče,
stade molit gospod' Apolona
što ga rodi ljepokosa Leta:

„Aj, ču li me, srebroluki bože,
svetoj Kili obrano i Hrisi,
a Tenedu silni gospodaru,
ako sam ti ikada, Smintije,
sagradio hram ugodan tebi,
ako t' ikad žrtvu pripaljivah,
masna stegna bičja ili kozja,
bože sveti, želju mi pripeti:
str'jelom vrati jade mi Danajcem,
str'jelom vrati, suze mi naplati.“

Tako reče moleći se stari,
usliši ga Fojbo Apolone.
Siđe ljutit s olimpskih glavica,
na plećima luk mu i tetivo,
srebrn lučac i dvoklopac tulac,
stoji zveka ubojnih strijela
od ljutine kad god se pokrene,
a on ide nalik noći čarnoj.
Ustavi se podalje od lađa,
stade luka zveket strahoviti,
srebrn' luka i pusta tetiva.
Isprva bi stradale tek mazge

i uz mazge pašcad brzovata,
a poslije navali na ljude,
sve sipaju oštrljate str'jele;
zaplamtješe ognjevi po vojsci
spaljujući neprestano mrtve.

Devet dana bogove strijele
po okolu padat ne patišu;
kad deseto jutro osvanulo,
zove Ahil narod na zborište;
to je njemu bjeloruka Jera,
boleća mu, stavila na dušu,
jer joj bješe žao Danajaca
gledajući njinu pogibiju.
A kada se bjehu sakupili,
te se svaki na iskupu nađe,
tada im se Ahil diže brzi,
te im ode 'vako besjediti:

„Atreviću, pogibosmo, viđu,
nego da se povratimo na se
ko uteče od smrti i sječe,
kad već kuga ratu posta druga,
te Ahajce zajednički tlače.
No elamo zapitati vrača,
ili vrača ili sveštenika,
il' sanova vješta pogađača,
– što se sniva, i to je od Diva –
da nam reče što se tol'ko ljuti,
što se ljuti Fojbo Apolone,
da li nam je počem zabavio
što zavjeta držali nijesmo,
ili žrtve svete stovolovke,
ne bi li se kako smilovao,
te primio zaduh od ovaca,
od ovaca i dobrijeh koza,
te nas spasô od ove propasti.“

Tako reče Ahile, pa sjede,
al' ustade između njih Kalka,
svešteniče Kalka Testorović,
nema boljeg u tice gatara,
a sve znade što se sada zbiva,
što će biti, što je ikad bilo;
on je dovô pod Ilijon lađe
kazujući pute svojom vračkom
što mu dade Fojbo Apolone;
on ustade željan dobru njima,
te u zboru stade govoriti:

„Oj, Ahile, Divov miljeniče,
veliš meni da vam pravo kažem
što se ljuti Fojbo Apolone,
vladar Fojbo, gađač nadaleko.
Pa da kažem; al' promisli dobro,
sve promisli, pa mi se zakuni
da ćeš meni pomagati rado
i riječma i rukom junačkom.
Jer bojim se ražljutiću čova
što Argivom silno gospodari,
te svi su mu poslušni Ahajci.
Jer je caru vazda jača ruka
kad se srdi na čovjeka malog;
može srce danas i da stegne,
al' ostaje u prsima gnjev mu
sve dok svoje srce ne iskali.
A ti smisli da li ćeš me branit.“

Njemu brzac Ahil odgovara:
„Ne boj mi se, slobodno govori
što god znadeš od bogovskog suda.
Jer tako mi boga Apolona,
Apolona Divu miljenika,
kojemu se ti navijek moliš
kad proroštva Danajcima javljaš,

dok je meni na rameni glave,
dok očima gledam po svijetu,
neće na te pri lađama šupljim,
neće na te teške stavit ruke
niko živi od svijeh Argiva,
pa ma bio glavom Agamemnon,
što se sada razmeće i hvali
da ga boljeg u Argiva nema.“

Tad se vrli gatar oslobodi,
te ovako njima zborit ode:
„Nije nama Fojbo zabavio
što zavjet držali nijesmo,
niti žrtve svete stovolovke,
no se srdi radi sveštenika,
Agamemnon štono ga nagrdi,
ne hte primit bogatih otkupa,
niti vratit šćerce roditelju;
stoga nas je gađač ojadio
i grđe nam još zadaće jade.
A neće se prije smilovati
dok ne damo milomu babajku
dragu šćercu, curu svjetlooku,
bez ucjene, sasvim bez otkupa,
a u Hrisu s njome da pratimo
svetu žrtvu, stotinu volova,
ne bismo l' ga, jadni, umolili.“

Tako reče, pa opeta sjede;
al' ustade junak između njih,
Atreviću junak Agamemnon,
Agamemnon vladar nadaleko;
ljut je vrlo, steže mu se grlo
od napona bijesa i gnjeva,
a oči mu sijevaju sjajne,
rekao bi, plamen oganj bukti.
Prvo Kalku ošinu pogledom,

pa mu tada riječ govorio:
„Crni vrače, moj stari krvniče,
da l' si ikad ugodne mi rekô?
Milo ti je proricati jade,
nikad ne čuh iz tvojijeh usta,
nikad ne čuh poštene riječi,
ni te vidjeh što dobro učinit!
Pa i sada Danajcima javljaš
kao da je poruka bogova
da se zato gađač na nas ljuti
što ne htjedoh ja da primim blaga,
za Hrisidu sjajnijeh otkupa,
jer je meni draže i milije
da je ona meni glavom doma.
Draža mi je i milija mi je,
draža mi je i od Klitemnestre,
moje mlade vjerenice ljube,
ni u čemu gora od nje nije,
niti bojem ni ljepotom stasa,
niti umom nit' umjetnom rukom.
Ali što ću; ako druge nije,
neka bude, hoću je povratit!
Volim da se naša vojska spase,
nego da joj pukne pogibija;
al' gledajte, darak mi spremajte,
spremajte mi lijepo uzdarje,
da ja ne bih osta' neobdaren,
ja jedini od svijeh Argiva,
što nikako ne bi pravo bilo.
Tà to vidi ko god ima oči,
da moj darak odlazi inamo.“

Na to njemu opet odgovara
brzonogi Ahileje divni:
„Atreviću, najslavniji čoče,
Atreviću, najveći lakomče,

kako će ti srčani Ahajci,
kako će ti uzdarje darivat?
Gdje je nama na snosove blaga?
Što je bilo pljačke od gradova,
što je bilo, podijelilo se,
a da narod sve to opet vrati,
to zaista ne bi pravo bilo.
Nego ti sad bogu tu povrati,
a tebi će naknadit Ahajci
već trostruko i četvorostruko
ako nama kadgod dade Dive
da mi većem doakamo gradu,
doakamo planovitoj Troji.“

Njemu veli vladar Agamemnon,
ovaku mu riječ odgovara:

„Nemoj tako bogolik' Ahile,
nemoj tako, iako si dobar,
nemoj tako krivudati umom,
jer zaista prevarit me nećeš,
ni prevarit niti oblagati!
Dakle, veliš, ja da ovu vratim,
ja da sedim praznoruk i žudan,
a ti imaš, ti uživaš dar svoj?
Pa lijepo, neka meni dadu,
nek mi dadu srčani Ahajci
dar ugodan srcu da je mome,
da mi štetu pravedno nakrme.
Al' ako mi ne uzbudu dali,
ja ću sebi sâm uzeti glavom
il' tvoj darak, iliti Ajantov,
il' ću darak uzeti Odisejev,
dar uzeti pa sebi dovesti;
a kom dođem, taj će da se ljuti.
Al' okan'mo s' toga razgovora,
i docnije biće na vrijeme;

no de brzo namestimo lađu,
crnu lađu na more božansko,
i veslare sakupljajmo brzo,
a u lađu stotinu volova,
najposlije penjimo u lađu
ljepoliku glavom Hriseidu.
Brod nek vodi glavar koji vječnik,
ili Ajas, ili Idomenej,
il' Odisej, il' ti Pelejiću,
najstrašnji ti od svijeh ljudi,
ne bismo li kako dostižnika
umolili žrtve žrtvujući.“

Njega Ahil mrko pogleduje,
pa mu, brzac, riječ govorio:
„Bezočniče, lukavi grabljivče,
kako bi te mogô poslušati
drage volje ikoji Ahajac,
il' da za te kuda pođe putom,
il' u boju da se bije ljutom?
Tâ nijesam ja došâ ovamo
da se bijem radi Trojanaca,
Trojanaca dobrih kopljanika,
jer mi ništa skrivili nijesu.
Niti su mi ikad odagnali
vrana konja ni vola bijela,
nit' u našoj brazdovitoj Ftiji,
našoj Ftiji, u majci junaka,
rodovitih usjeva potrli,
jer su od nas mnogo razdaleko,
med nama su brda i doline,
med nama su mora i planine,
bučna mora i planine čarne.
No za tobom, velji bestidniče,
za tobom se digosmo ovamo,
da t' je milo i da se raduješ,

da vratimo obraz Menelaju,
pa i tebi, pseto bezobrazno,
što ga Trojci od vas oduzeše.
To već tebi ni na um ne pada,
za to tebi više brige nije.
Pa sad već i meni prijetiš
da ćeš meni darak oduzeti
oko kog se izmučih toliko,
dali mi ga sinovi ahajski.
A kad jednom razore Ahajci
koji bilo grad naseljen trojski,
kraj tvojega plijena i dara
moj se darak ni vidjeti neće.
Al' u boju, dođe li do gusta,
moja ruka više otaljava
no ičija druga na ograšju;
a dođe li pljački do diobe,
mnogo veća dionica tvoja,
meni mala, al' i na njoj hvala,
k lađama se vraćam sa bojišta
ratovanjem umoren i trudan.
A sad idem odavde u Ftiju,
jer zaista bolje mi je mnogo
poći doma s uzvijenim lađam';
a nijesam, bogme, više voljan
da ja stojim tu bez poštovanja,
a da tebi tečem i gomilam
pusto blago i bogatstvo svako.“

Njemu na to opet odgovara
junacima vladar Agamemnon:
„Bjež' odatle, kad te srce vuče,
ja te neću moliti nikako
radi mene da ostaneš ovdje.
Kraj mene će već i drugi biti
koji će me htjeti poštovati,

a najviše još Dive premudri.
Od careva svijeh bogorodnih
ti si meni najmrskiji vazda.
Svađa ti je i srce i duša
i bojevi i ratovi pusti.
Iako je golema ti snaga,
to je tako od boga ti dato.
Idi doma sa lađama tvojim,
sa lađama i tvojom družinom,
tamo vladaj tvojim Mirmidoncem,
nikako mi za to brige nije,
niti tvoga zarezujem gnjeva.
A sad počuj ovu mi prijetnju:
Kao što meni oduzima, evo,
Hriseidu Fojbo Apolone,
te je šaljem sa svojom družinom,
sa družinom a na brodu svome,
ja ću glavom u tvoju kolibu,
a iz nje ću tvoj izvesti darak,
ljepoliku tvoju Briseidu,
da lijepo vidiš i razumješ
koliko sam silniji od tebe,
te i drugi da se pobojava
hvaliti se da je meni jednak,
u oči se poređivat sa mnom.“

Tako reče; Ahil-Pelejća
muka hvata od ljutine gnjevne,
a srce mu u rutavim grudma
na dvoje se stade predomišljat:
da l' da paloš potrgne s bedara
da oštricom rastera skupštinu,
Atrevića pak da posiječe,
il' da stiša srce i ljutinu,
da zauzda bijes i pomamu.
Dok se tako tamo i ovamo

predomišljô u srcu i duši,
mač golemi vuče iz korica,
al' eto ti s nebesa Atine;
nju poslade bjeloruka Jera,
obojicu milujuć jednako,
za jednoga kâ i za drugoga
vodeć brigu boginja u duši.
Stade za njim te uhvati rukom
Pelejića za kosu mu plavu
da je samo on mogaše vidjet,
od ostalih ne vidje je niko.

Začudi se Ahil-Pelejiću,
začudi se, osvrnu se na se,
odma' pozna Paladu Atinu,
a oči joj sijevahu strašno.
Progovara boginji Atini,
te joj zbori krilate riječi:
„Što si došla ti opet ovamo,
šćeri Diva egidonosnoga?
Da l' da vidiš kako se razmeće
Atreviću b'jesni Agamemnon?
Al' ti velju, i tako će biti,
sa svoje će brzo obijesti,
s obijesti izgubiti glavu.“

Njemu zbori boginja plavôka,
govori mu plavôka Atina:
„Dođoh da ti utišam ljutinu,
dođoh s neba, poslušat me treba.
A ovamo poslala me Jera,
bjeloruka posla me boginja,
obojicu milujuć jednako,
za jednoga kâ i za drugoga
vodeć brigu jednako u duši.
Nego, dela, ostavi se svađe,
niti mača desnicom izvlači,

već onoga riječma izgrdi,
ti ga grdi, a on nek se srdi.
Nego ću ti ovu reći riječ,
a zaista tako će i biti.
Rad pogrde ti ćeš ove puste
triš toliko zadobiti jednom,
zadobiti svijetlih darova;
već poslušaj te ljutinu stegni.“

Brzac Ahil njojzi odgovara:
„Valja, bogme, čovjeku, boginjo,
valja vašu riječ poslušati
ma kako se ljutio u duši,
jer je bolje nego da se kolje.
A poslušan ko je bogovima,
i njega će oni da usliše.“

Tako reče, a ruka mu teška
uhvatila srebrne krsnice,
mač veliki u korice turi,
te je junak poslušâ lijepo
što mu reče boginja Atina,
a ona se na Olimpos vrati,
u Divove dvorove bijele,
boga Diva što nosi egidu,
u družinu bogova ostalih.

Al' u srcu Ahil-Pelejića
ne utoli žestoka ljutina,
no i opet stade sramotiti
Atrevića riječima grdanim:
„Sram te bilo, pijančino teška,
kozjeg srca a psećih očiju,
usudio nikad se nijesi
metnut na se ubojno oružje
pa da s vojskom kreneš na bojište,
ni zapasti s najboljim Ahajcim'
u zasjedu ikada junačku,

jer to ti se čini pogibija.
Ugodnije mnogo je, dakako,
po širokom okolu ahajskom
dionicu oduzimat onom
ko ti reče protivne riječi.
Ljudomoro, izjelico kralju,
a caruješ nikogovićima,
jer inače ne bi, Atreviću,
ne bi više sramotio nikog.
Ali ću ti sada riječ kazat
i na nju ću velju stavit kletvu:
Ovoga mi žezla vladarskoga
štono više prokljati neće
ni grančica iz njega ni lišće,
kad mu stablo ostade u gori,
a sjekira list mu okresala,
okresala lišće mu i lub mu,
a sada ga nose u rukama
zakonoše sinova ahajskih
što narodu ahajskome sude
Divov zakon braneci i pravdu!
A ovo je velika mi kletva:
Ako ikad sinovom ahajskim
želja dođe za Ahilom svima,
uzalud će sva ti biti muka,
nikako im ti pomoći nećeš
kad ginuti stanu gomilama
sve od onog Jektora krvavca,
a u tebe srce će da puca
što nijesi htio poštovati
najboljega junaka ahajskog.“

Tako reče Ahil-Pelejiću,
to izreče, pa o zemlju žezlom
okovanim klincima od zlata,
žezlom o tlo, a on sjede dole;

a Atrević bjesni i sramoti
tamo dalje na drugojzi strani.
Između njih tad ustade Nestor,
ljeporeki govornik iz Pile,
od meda su slađe mu riječi
kad poteku tanko glasovito
sa jezika iz grla bijela.
Dva koljena njemu su već prošla,
dva koljena ljudi samrtnijeh
što su prije rodila se sa njim
i zajedno s njim se othranili
u presvetom gradu mu, u Pili,
a on sada caruje trećemu.
Dobro njima svakomu želeći,
ovako im zboru govorio:
„Oj nebore, da golema jada
što zadesi zemlju nam ahajsku!
Ala bi se Prijam radovao,
i Prijamo i Prijamovići,
i ostalim Prijamcima svima
to bi bilo i srce i duša,
da sve čuju i da razumiju
vas dvojica kako se svađate
kojino ste Danajcima prvi
na bojištu i mudrom vijeću.
No elate pa me poslušajte!
Obojica od mene ste mlađi,
a ja sam se družio i s boljim,
sa boljima od vas obojice,
pa me n'jesu nikad prezirali.
Jer takovih ja ne vidjeh nikad,
niti ću ih ikad više gledat,
kakvi bjehu Pirito i Drija,
svom narodu dva dobra pastira,
pa Keneja, pa i Eksadija,

pa Polifem onaj božanstveni.
Najsilniji zaista su bili
među ljudma što hode po zemlji,
najsilniji bili oni sami,
s najsilnijim još su se borili,
s planinskijem onim divovima,
te divovi izginuše grdno.
S takvim sam se ja družio društvom,
iz Pile sam s njima dohodio,
iz daleke zemlje preko sv'jeta,
oni su me sami tamo zvali.
Ja sam tu se borio napose,
jer kakvi su dan-današnji ljudi
što ih goder ima zemljorodnih,
s onakijem kao što oni bjehu
ne bi niko boriti se smio –
pa ipak razbiralali su za me,
a moju bi riječ poslušali.
Pa čujte me i vi i počujte,
jer vazda je bolje poslušniku.
Ti ovome cure ne uzimaj;
iako si u sili i vlasti,
ne diraj mu ti njegovu dara
što mu sinci dadoše ahajski;
a ni ti se nemoj, Pelejiću,
sa vladarem svađati uporno,
jer ne možeš ti se uporedit
u gospodstvu i zazoru carskom,
uporedit s carem žezlonošom
što ga Dive već slavom obdari.
Iako si ti jači jačinom,
a boginja rodila te majka,
al' ovaj je silovitij' silom,
jer množini on velikoj vlada.
A ti, ela, care Atreviću,

ostavi se te tvoje ljutine;
a ja ću te zamolit lijepo,
ne srđi se više na Ahila,
kojino je Ahajcima svima
moćni zakon i obrana velja
u nevolji zloga ratovanja.“

Njemu na to riječ odgovara,
te mu veli vladar Agamemnon:
„Što si god sad govorio, starče,
zaista je prilika i pravda.
Al' ovaj se čovjek osilio,
hoće da je nad svijem ostalim,
hoće da je jači od svakoga
i da vlada nad svakim i svima,
svakom hoće da zapovijeda,
a, rekao bih, ne sluša ga mnogi.
Tà ako su vječiti bogovi
stvorili ga bogokopljanikom,
nijesu mu zato dopustili
da govori pakosno i grdno.“

Njemu uđe u riječ Ahile,
te mu, divan, 'vako odgovara:
„Zaista bih nazvao se kozom,
zvao bih se pravi nikogović
kad bih tebe na svaku ti riječ
poslušao i pokorio se.
To drugima možeš naređivat,
ali meni zapov'jedat nećeš,
jer nikad mi na um pasti neće
tebi biti godljiv i poslušan.
Al' ću tebi drugo nešto reći,
a ti dobro tubi i zapamti.
Radi cure neću maći rukom
da se s tobom borim i krvavim,
niti s tobom, nit' s ikojim drugim,

dali ste je, pa je uzimate.
Ali drugog što god imam blaga
na lađi mi crnoj brzoplovcu,
da se ničeg dotakâ nijesi
da mi silom uzmeš i odneseš,
preko moje da mi otmeš volje.
Il' obidi, ako smiješ samo,
pa nek vide i ovizi ovdje:
onog časa potekla bi krv ti,
crna krv ti oko bojna koplja.“

Njih dvojica tako se borahu
riječima prijekim i kivnim,
u riječma i razidoše se,
raspustiše skupštinu ahajsku
što se bješe skupila kraj lađa.
Pelejević ode kolibama
i k lađama jednakih bokova,
za njim pođe i Menojtjeviću
i sva sa njim njegova družina;
a Atreviću odma' lađu sprema,
brzu lađu na more nameće,
u nju stavlja dvadeset veslara,
biranijeh dvadeset momaka,
u nju krca stotinu volova,
svetu žrtvu bogu Apolonu,
rukom vodi lijepu Hriseidu,
rukom vodi da svom ocu brodi,
a lađi je vođu postavio
vojevodu Odiseja mudrog.
A kad ovi otiskoše lađe,
te otplove putem vodenijem,
tad Atrević naređuje vojsci
da sa sebe spere nečistotu.
Opere se vojska od nečisti,
prljavštinu svu u more splakne,

te pokolju bogu Apolonu
kraj igala mora neumorna
i bikova i dobrih koza
punu žrtvu svetu jekatombu;
do neba je para uzletjela
vijući se oko dima gusta.

Tako su se trudili po vojsci;
al' se još nije Agamemnon,
još se nije ostavio srdnje,
no se sjeća one mu prijetnje
što Ahilu njome poprijeti,
te doziva svoje hitre sluge,
hitre sluge i vjerne glasnike,
Taltibija i pak Evribata,
pa je njima 'vako besjedio:

„Nu pođite k Ahil-Pelejiću,
u kolibu njemu uljezite,
uhvatite l'jepu Briseidu,
uzmite je za bijelu ruku,
pa je amo k meni dovedite;
ako li je ne bi dati htio,
ja ću glavom doći da je uzmem,
ja ću doći s većom družinom,
ja ću doći, pa će gore proći.“

Tako reče, pa ih posla tamo,
još pridoda koju riječ grdnu.
On' odoše sjetno, neveselo,
kraj igala mora neumorna,
te dođoše gdje su Mirmidoni
i njihove kolibe i lađe.
Tu su našli i njega gdje sjedi
kraj kolibe i kraj crne lađe,
a kad ih je Ahil ugledao,
zaista se obradovô nije.
Oni pako od zazora silna,

od zazora i straha pred kraljem,
zastadoše pa ni da bi r'ječi,
nit' romore niti što govore;
ali on se odma' dosjetio,
dosjetio u svojem umu,
te im ode 'vako besjediti:

„Zdravo da ste, Divovi glasnici,
poslanici i Diva i ljudi!
Bliže stup'te, vi mi niste krivi,
kriv je meni samo Agamemnon
što vas amo šalje obojicu
Briseide poradi djevojke.
Nego, dela, bogorodni družo,
de, Patrokle, izvedi djevojku,
pa je predaj njima da je vode.
A da su mi oni dva svjedoka
pred blaženim bogovima višnjim
i pred svijem samrtnijem ljudma
i pred samim osorljivim kraljem,
ako ikad bude do nevolje
te bez mene niko ne uzmože
ukloniti sramnu pogibiju
od ostale svekolike vojske.
Jer njega su spopali bijesi
opako mu srce raskinjući,
ne zna ništa niti razumije
pogledati na se ni preda se
da bi njemu kraj lađa Ahajci
uzdali se bojeve bijući.“

Tako reče, a Patrokle vjerni
poslušao svoga milog druga,
iz kolibe izvede djevojku,
ljepoliku curu Briseidu,
dade im je da je sobom vode,
a oni se odmah uputiše

prema crnim lađama ahajskim;
s njima cura sjetno, neveselo.
Zaplaka se Ahil-Pelejiću,
zaplaka se, ostavi družinu,
sinju moru sjede na igalo,
kroza suze na more pogleda,
na pučinu mora debeloga,
k moru sinju pružajući ruke,
majku svoju mnogo preklinjaše:
„Majko moja, kad inako nije,
već me rodi tako malovječna,
pa bar da mi Dive Olimpiski
pa bar da mi gromovnik s visina,
bar da meni obraz on osvjetla;
al' sada mi ni maličko nije
zaklonio obraz i poštenje.
Jer eto mi ljuto ga nagrdi
Agamemnon silni Atreviću,
uze dar mi i sad ga imade
otevši ga meni na sramotu.“

Tako veli i suze proliva,
a gospođa čula ga je majka,
čula ga je sjedeć na dnu mora
kraj svoga oca, kraj morskoga starca.
Brzo nagla kao siva magla,
te se vinu nad pučinu sinju,
pred njega se posadila majka,
a on roni suze niz obraze,
ona njega rukom omilova,
pa mu zbori i riječ govori:
„Čedo moje, što mi plačeš tako?
Koji su ti jadi na srdašcu?
Reci majci, ne taji u duši,
reci, hrano, da oboje znamo.“

Brzac Ahil njojzi progovara,

odgovara uzdišući teško:
„Znaš i sama, pa što da ti pričam,
čemu riječ kad si svemu vješta?
Mi pođosmo nekako u Tebu,
u grad sveti u Ejetijonov,
uzesmo je i razorismo je,
ponijesmo sve što tamo bješe.
I sve to su pravo pod'jelili
među sobom sinovi ahajski,
a Atrević izabrao za se
ljepoliku curu Hriseidu.
Al' eto ti Hrisa svećenika
Apolonu, nadaleko str'jelcu,
gdje dolazi brodovima brzim
Ahajaca mjedoruhovaca,
nosi silno za otkupe blago
da otkupi njime svoju ćerku,
u ruci mu palica od zlata,
na palici vije se ogavlje
Apolona, nadaleko str'jelca,
pa lijepo moli sve Ahajce,
a najviše oba Atrevića,
razložnike narodu ahajskom.
Tad Ahajci svi pristaše listom
da štovati valja sveštenika
i primiti otkupe mu sjajne.
Ali to se ne sviđe u duši
Atreviću tom Agamemnonu,
grdno odbi Hrisa sveštenika,
žestoku mu riječ besjedio.
Ode starac pun ljutine kivne,
pomoli se bogu Apolonu,
Apolon mu usliši molitvu,
jer veoma mio mu bejaše.
Zlu strijelu posla na Ahajce,

stade narod ginuti na gomile,
a svud pada bogova strijela
po širokom okolu ahajskom.
Tad nam javi gatar dobroznali
daljometni što mu bog poruči.
Umah prvi ja navalih na njih
da nam boga umiriti valja.
Al' Atrević tada planu bijesom,
frk ustade, prijetit mi stade,
što popr'jeti, on to i pripeti.
Nju Ahajci tada svjetlooki
natovare na brod brzovati
i darove još prilože bogu,
te je tako oprave u Krisu.
A ovu mi jutros odvedoš
glasonoš iz mog savrndaka,
odvedoš curu Briseidu
što je sinci dadoše ahajski.
No ti, majko, možeš li ikako,
de zakrili svoga vrlog sina.
Pođi molit na Olimpu Diva,
ako si mu ikad ugodila
srcu divskom zborom ili tvorom.
Jer sam često, slušao te, majko,
gdje se hvališ u očinih dvorih
kako si mu bila u nevolji,
Kronoviću oblačini Divu,
ti jedina među besmrtnima,
od grdne ga spasla pogibije
kad su oni drugi Olimpljani
navalili bili da ga svežu,
bog Posidon i boginja Jera
i sa njima Palada Atina.
Al' ti dođe, majko i boginjo,
te sa Diva sveze odriješi

na golema pozvavši Olimpo
storukoga brzo strahovitog,
bogovi ga zovu Brijerejem,
a svi ljudi zovu Egejonom,
jer je, bome, još pobolji snagom
taj storuki i od oca svoga.
Taj zasjede pored Kronijona,
sve uživa u slavi kraj Diva;
od njega se prepadoše ljuto,
prepadoše blaženi bogovi,
te vezati ne smjedoše Diva.
Na to njega sada opomeni,
uza nj sjedi, maši mu s' koljêna,
ne bi li se Dive privolio
da Trojcima na pomoći bude
da sijeku pri moru Ahajce
goneći ih lađama na krme,
svi neka se tog nasite kralja,
a i glavom Atrević nek uzna,
nadaleko silni Agamemnon,
koliki je grijeh učinio
što ne štova najboljeg Ahajca.“

A Tetida njemu odgovara
grozne suze lijuć niz obraze:
„Kuku meni, dijete, i tebi,
što sam, hrano, jedna te rodila!
Kad ti je već odredila sudba
kratak vijek – za dugo mi nećeš,
bar da sjediš kraj brzih brodova
neojađen i neplaćan, sine!
A sada mi jadnijega nema
niti ikog malovječnijega;
u zli čas te porodih u dvoru.
Idem glavom snježanom Olimpu
da ti tvoju riječ isporučim,

isporučim gromovniku Divu,
ne bi li se meni smilovao.
A ti sjedi kraj brzih brodova,
pa se srdi, Ahajce nagrdi,
vojevanja ostavi se sasvim.
Jer je Dive juče u Okean
ka čestitim pošò Etiopcem
da se tamo gosti i pročasti,
s njim odoše bogovi ostali.
Al' će ti se dvanaestoga dana
povratiti opet ka Olimpu:
tada ću ti ja poći zanago
u Divove mjedopražne dvore,
koljena ću njemu obuhvatit,
pa ću mu se domolit, uzdam se.“

Tako reče boginja, pa ode,
ostavi ga tamo gdje se srdi,
gdje se srdi i u srcu ljuti
radi one tankovite mome
što je silom odvedoše oni.
U to stiže Odisej u Hrisu,
sobom vodi svetu jekatombu.
Kad su došli u zatone luci,
skinu jedra, stave ih u lađu,
a katarku metnu u žlijeb joj
spustivši je užetima brzo;
pod pristan su lađu doveslali,
tu su hitro zaronili sidro,
priponima vezali za lađu,
pa i oni izadoše sami,
izadoše na igalo bučno,
iskrcaše svetu jekatombu
Apolonu, nadaleko str'jelcu.
Tad i ona, tad i Hriseida
s moreplovke išetala lađe,

nju mi vodi premudri Odisej,
privede je božjem žrtveniku,
milom babu u ruke je dava,
dajući je, njemu progovara:

„Evo, Hriso, mene šalje amo
junacima vladar Agamemnon
da ti tvoju ja dovedem ćerku
i priložim svetu jekatombu
bogu Fojbu u ime danajsko,
ne bi li se ublažio gospod
što je zadô narodu ahajskom
grdne muke, jade srdobone.“

Tako rekav, dâ mu je u ruke;
on je primi rado i veselo,
milu ćerku, blago si ga njemu!
Oni brzo svetu jekatombu
bogu Fojbu namjeste po redu
stanovnoga oko žrtvenika;
tada ruke poizumivaše
šaku ječma da zahiti svatko,
posred njih je Hriso digô ruke,
pa se mnogo moli Apolonu:

„Oj, ču li me, bože srebroluki,
svetoj Kili okrilje i Hrisi,
a Tenedu silni gospodaru,
kako sam ti prije molio se,
molio se i domolio se,
te si obraz meni sačuvao,
a Ahajce pokarao ljuto,
ovu mi sad usliši želju:
skini muku s naroda danajskog,
tešku muku i nevolju grdnu.“

Tako reče bogu se moleći,
čuo ga je Fojbo Apolone.
I oni se tada pomoliše

i bacaše ječam po žrtvama,
nauznak im saviše vratove,
zaklaše ih i oderaše ih,
butove im tada isijeku,
pa butove salom obložiše,
obložiše salom dvostrukijem,
a po njima dijelove mesa.
Sve to peče stari svešteniče,
sve to peče na cjepanicama,
po pecivu rujno sipa vino;
oko njega skupili se momci,
u rukama vile petoroge.
A kada se ispekoše stegna
i utrobu oni ogledaše,
drugo meso iseckaše sitno,
na ražnjeve sve ponaticaše,
sve lijepo to ispeku meso,
pa pečeno skinu ga sa ražnja.
A kad s poslom prestali bijahu,
te kada su objed zgotovili,
latiše se objed objedovat,
srcu dosta za svakoga gosta.
A kad su se jela nasitili
i napili dovoljano pića,
čabrove su momci napunili,
napunili pićem sve do vrha,
iz čabrova vrče natočiše,
svakom toče, bogu namjenjuju;
a oni su sinovi ahajski
pjesmu pjeli do zalaska sunca,
boga blažeć lijepim pojanjem,
pjevući pjesmu bogohvalku
i slaveći boga zaštitnika,
a on sluša, vesela mu duša.

A kada je potonulo sunce

i već pala crna pomrčina,
sva družina spati poliježe
kraj priponâ tamo brodovijeh.
A tek što je zora zab'jelila,
ružoprsta zora ranorodna,
otisnu se opet putovati
ka širokom okolu ahajskom.
Tada njima zgodan vjetar posla,
vjetar posla zaštitnik Apolon;
oni tanku digoše katarku,
razaviše vjetrila bijela;
duhnu vjetar u bijela jedra,
te uprije, a posred srijede;
kako lađa brzovato plovi,
stoji huka bukovita vala
gdje se lomi brodu oko gupca.
Leti lađa moru niza vale,
leti pusta, sve je manje puta.
A kada su stigli do okola,
do širokog okola ahajskog,
na obalu izvukoše lađu,
na visinu, br'jegu na pržinu,
dohvatiše velje podupornje,
s obje strane brod podupriješe,
a oni se razidu kud koji,
po brodovih i po savrndacih.
A on sjedi kraj brodova brzih,
bogorodni Pelejev jedinac,
sjedi tamo Ahil brzonogi,
samo sjedi u srcu se jedi;
niti mu je do skupštine slavne,
na bojeve i ne osvrće se,
sjedi tune, a srce mu trune,
željan vazda ubojna pokliča,
željan vazda boja junačkoga.

Dan za danom, a kada je u to
dvanaesta rodila se zora,
bogovi su, vijećito živi,
svi zajedno pošli ka Olimpu,
sve bogove vodio je Dive.
Al' Tetida zabitna ne bila,
poruke se sjeti svoga sina,
rano niče iz mora, iz vala,
iz mora se na nebesa vine,
na nebesa, Olimpu u dvore.
Tu je našla gromovnika Diva
sâm gdje sjedi na najvišem visu
mnogovrhog Olimpa brijega,
a svi drugi daleko su bili.
Ona sjede ukraj Kronovića,
lijevom se maša koljena mu,
a desnicom njegova podvoljka,
pa se moli Divu Kronoviću,
silnome je 'vako besjedila:
„Oče Dive, ako sam ti ikad,
ako sam ti među besmrtnijem
ugodila zborom ili tvorom,
ovu želju ispuni mi velju.
Da povratiš obraz mome sinu
što ga nema malovječnijega
među ljudma na ovome svijetu,
a jutros mu još i obraz uze
Agamemnon, vladalac junakom;
oteo mu darak na sramotu,
pa ga ima, a sin mi ga nema.
Nego ti bar obraz mu osveti,
Olimpijče, oj, premudri Dive,
te Trojcima dotle podaj snagu
dok Ahajci ne bi moga sina
poštovali, časti mu pridali.“

Mukom muči Kronoviću silni,
mukom muči, ništa ne besjedi.
Tetida ga tvrdo uhvatila,
uhvatila noge za koljena,
pa ga drži kano da je srasla,
te ga ode opet preklinjati:

„Odistine, ela, neporično,
obreci mi mahom i namigom,
il' obreci, il' odreci samo
– strah te barem ni od koga nije –
da bar znadem koliko sam tebi
ja najgora od svih boginja.“

Gromovnik joj ljuto odgovara:
„Moja Tet'jo, ne valja ti radnja
što me hoćeš da posvađaš s Jerom,
da me Jera pokarljivo grdi;
i tako me med bogovi' kara
da joj u boj Trojcima pomažem.
Ma odlazi, tu ne oklijevaj,
da te kako Jera ne ugleda;
a ja ću se većem pobrinuti
da učinim što si poželjela.
No sad ću ti glavom namignuti
da bar znadeš kol'ko mi vrijediš;
kad ja glavom bogovima klimnem,
najveće im to je obilježje,
jer ta moja biva nepovratna;
sve se vrši to neprijevarno,
vjerom pravom, kad ja klimnem glavom.“

Kad to reče bože Kronoviću,
namignu joj mrkim obrvama,
prosu mu se kosa ambrosijska,
vladaocu sa besmrtno glave,
sav se Olimp golemi potrese.

E tako se oni svjetovahu,
svjetovahu, pa se rastadoše;

Tet'ja ode s Olimpa svijetlog,
sa Olimpa moru u dubljine,
Kronoviću u mjedene dvore.
A bogovi svi se podigoše
sve na susret ocu Kronoviću,
svak lijepo, smjerno i poslušno.
Kronoviću sjede na prijesto;
al' je njega Jera providjela,
vidjela je Tet'ju bjelonogu,
milu ćerku moru gospodara,
vidjela je gdje se svjetovala,
svjetovala s Kronovićem silnim;
ode njemu grdno besjediti:

„Ko se s tobom, varljiv domišljane,
ko se s tobom sada svjetovao?
Milo ti je mene prevariti,
sve podmuklo misliš i razmišljaš,
nikad nećeš l'jepo da mi kažeš
na što misliš, na što namjenjuješ.“

Njoj govori Kronoviću silni,
otac ljudi i otac bogova:
„Ne nadaj se svašta da dokučiš
u mojemu umu što se zbiva,
zlo bi prošla mada si mi ljuba.
Ali što ti čuti pristoji se,
prije tebe niko znati neće
od bogova a niti od ljudi;
al' što mislim i što namjenjujem
da me niko ne zna od bogova,
to ne traži, za to ne razbiraj.“

A gospođa volooka Jera
njemu na to 'vako odgovara:
„Šta to zboriš Kronoviću strašni?
Nit' te tražim, nit' te zapitkujem,
s mirom misliš, s mirom namjenjuješ,
sve u miru, sve po volji tvojoj.

Nego sam se jako uplašila
da ti nije srce opčinila,
opčinila Tet'ja srebronoga,
mila ćerka morskoga starine.
Do tebe se jutros posadila,
koljena ti rukom obgrlila,
čini mi se, glavom si joj manô,
glavom manô, tvrdu vjeru davô:
Ahila ćeš njojzi poštovati,
a množinu da ćeš potamanit
kod brodova vrlih Ahajaca.“

Na to njojzi oblačina Dive
odgovara, te joj 'vako zbori:
„Čudna ženo, sve nešto nagađaš,
nikako se od tebe skloniti.
Izgraditi tako ništa nećeš,
sve ćeš meni više omrznuti,
a što više, gore je po tebe.
Pa neka je baš i tako bilo,
biće da je tako meni milo.
Muč', pa sjedi, poslušaj me l'jepo,
neće tebi pomoći zanago
svi bogovi što su na Olimpu
kad se tebi ja bliže prikučim,
te na tebe puste stavim ruke.“

Uplaši se volooka Jera,
uplaši se, učuta, pa sjede,
utaloži srce svoje drago.
Svi bogovi ozlojediše se
u Divovi' u mjedeni' dvori'.
Al' im stade zboriti Jefesto;
da ugodi svojoj miloj majci,
miloj majci bjelorukoj Jeri,
slavni vještak njima govoraše:
„Nuto nama muke i nevolje,
te se više ne mož' podnijeti

kad se tako vas dvoje svađate,
med bogovi graju načiniste;
neće nama tako slatko pasti
ništa više od gozbine dobre
kad je gore zavladao svako.
A no ja bih govorio majci,
iako je sama domišljanka,
milom babu da ugađa Divu,
da je babo ne bi više karô,
da nam ne bi pokvario ručka.
Jer ako mu samo na um padne,
gromovniku silnom Olimpijcu,
da nas baci iz naših sjednika,
jer od svijeh mnogo je najjači.
Al' ako mu budeš ugađala,
ugodljivim blažila riječma,
odmah će nam otac Olimpijac,
odmah će nam opet biti voljan.“

Tako reče, pa na noge skoči,
dohvatio čašu dvokupicu,
miloj majci dava je u ruke,
pa je 'vaku riječ besjedio:
„Strpi mi se, moja mila majko,
stegni srce, iako te boli,
da te ne bih, kol'ko si mi draga,
ja očima gledao bijenu;
ja ti ne bih mogao pomoći
mada bi mi vrlo žao bilo,
jer je vrlo mučno oprijet se,
protiviti Divu Olimpijcu.
Tako, nekad, ja mu htjedoh branit,
a on mene za nogu uzevši
baci dole s praga nebeskoga.
Padao sam od zraka do mraka,
taman sunce za more da zađe,
a ja padoh na zemlju, na Lemnos;

malo duše u meni je bilo;
tad otuda mene gdje sam pao
odnesoše Sintijani ljudi.“

Tako reče; osmjehnu se Jera,
bjeloruka majka mu boginja,
s osmijehom čašu je uzela,
uzela je iz ruke sinovlje.
Tada ovaj bogovim' ostalim
stade s desna slatki nektar točit
zahitajuć iz čabra ga svima.
Grohotom se tada nasmijali,
nasmijali blaženi bogovi,
gledajući hromoga Jefesta
kako živo tetura po dvoru.

Bogovi su tako blagovali,
vas dan tako do zalaska sunca,
nit' je srce poželjelo
od gozbine njine zajednice,
ni forminge lijepe, prekrasne,
u rukama Fojba Apolona,
pa ni musa, slavnih pjevačica,
kako jedna drugoj odgovara
naizmjenice lijepijem glasom.

A kada je bilo potonulo
jarkog sunca to svjetilo sjajno,
svatko pođe doma da počine,
gdje je svakom sagrađio dvore
slava Jefest, hrom na obje noge,
vještom rukom i umjetnim umom.
Tad i Dive, gromovnik Olimpijski,
pođe spavat u postelju svoju,
gdje ležati bješe navikao
kad god njemu slatki sanak dođe;
tu se pope i leže da spava,
a kraj njega zlatostola Jera.